

Выводы. В последние годы Китай и Индия прилагают значительные усилия для выхода на новый уровень экономического развития – построение инновационно-ориентированной экономики. Особый интерес представляет китайский опыт достижения этой цели. Беспрецедентные темпы роста инновационных расходов в стране; использование догоняющей инновационной стратегии; заимствование иностранных, разработка собственных технологий и продуктов; ориентация на долгосрочное развитие инновационных проектов; сочетание административных и экономических методов регулирования инновационных процессов, – все это, по мнению китайского правительства, будет способствовать построению в стране инновационно - ориентированной экономики, разработке собственных конкурентных технологий, ориентированных уже не столько на внутреннее потребление, сколько на глобальный рынок. Дополнительный доступ к западным технологиям обеспечивает растущий быстрыми темпами экспорт китайского капитала, в том числе посредством слияний и поглощений зарубежных технологических компаний. В последнее время китайское правительство достаточно жестко принуждает западные компании передавать новейшие технологии совместным предприятиям с долей китайской стороны от 51%, связывая это с доступом на внутренние рынки КНР. Такие новые условия ведения бизнеса в какой-то степени ограничивают инвестиционную привлекательность Китая и ставят западные компании перед выбором: либо передавать технологии (создавая в недалеком будущем себе конкурента на китайском и международных рынках), либо уходить с быстро растущего внутреннего рынка Китая. Возможно альтернативой для транснациональных корпораций, не желающих делиться своей интеллектуальной собственностью, станет развитие производств в своих странах или тех странах, инновационные амбиции которых угрозы для западных компаний не представляют.

РЕЗЮМЕ

В статье рассмотрены процессы построения инновационной экономики в Китае путем реализации догоняющей инновационной стратегии и влияние этих процессов на глобальную экономику.

Ключевые слова: инновация, инновационная экономика, догоняющая инновационная стратегия, трансфер технологий, интеллектуальная собственность, глобализация НИОКР.

РЕЗЮМЕ

У статті розглянуто процеси побудови інноваційної економіки в Китаї шляхом реалізації наздоганяючої інноваційної стратегії та вплив цих процесів на глобальну економіку.

Ключові слова: інновація, інноваційна економіка, наздоганяюча інноваційна стратегія, трансфер технологій, інтелектуальна власність, глобалізація НДДКР.

SUMMARY

The article examines the processes of building an innovation economy in China by implementing catch-up innovation strategy and the impact of these processes on the global economy.

Keywords: innovation, innovative economy, catch-up innovation strategy, technology transfer, intellectual property, globalization of R & D.

СПИСОК ИСТОЧНИКОВ:

1. Grueber M. 2012 Global R&D Funding Forecast: R&D in a Globalized World / M. Grueber, T. Studt. – режим доступа до статті : <http://www.rdmag.com/Featured-Articles/2011/12/2012-Global-RD-Funding-Forecast-RD-In-A-Globalized-World/>
2. Wooldridge A. The world turned upside down : Special report / A. Wooldridge. - режим доступа до статті : <http://www.economist.com/node/15879369>
3. Grueber M. 2012 Global R&D Funding Forecast: R&D Spending Growth Continues While Globalization Accelerates / M. Grueber, T. Studt. – режим доступа до статті : <http://www.rdmag.com/Featured-Articles/2011/12/2012-Global-RD-Funding-Forecast-RD-Spending-Growth-Continues-While-Globalization-Accelerates/>
4. Инновационное развитие: экономика, интеллектуальные ресурсы, управление знаниями [Текст] : монография / под ред. Б. З. Мильнера. – М. : ИНФРА-М, 2009. – 624 с.
5. Science and Engineering Indicators 2012 Arlington, VA (NSB 12-01) | January 2012. - режим доступа : <http://www.nsf.gov/statistics/seind12/start.htm>
6. Подача международных патентных заявок в 2011 г. установила новый рекорд. - режим доступа : http://www.wipo.int/pressroom/ru/articles/2012/article_0001.html
7. Grueber M. 2012 Global R&D Funding Forecast: China's R&D Momentum / M. Grueber, T. Studt. – режим доступа до статті : <http://www.rdmag.com/Featured-Articles/2011/12/2012-Global-RD-Funding-Forecast-Chinas-RD-Momentum/>
8. Завадский М. Первоначальное накопление технологий / М. Завадский // Эксперт. - 2012. - №12. - режим доступа до статті : <http://expert.ru/expert/2012/12/pervonachalnoe-nakoplenie-tehnologii/>
9. Доклад Академии общественных наук КНР: Китай приложит все усилия для того, чтобы к 2050 году стать второй державой в мире. - режим доступа : <http://russian.people.com.cn/95181/7179282.html>
10. Мариничева М. Всемирный инвестор / М. Мариничева. - режим доступа до статті : <http://www.chinapro.ru/rubrics/2/7238/>
11. The 50 Most Innovative Companies 2010 Special Report. - режим доступа : http://www.businessweek.com/interactive_reports/innovative_companies_2010.html?chan=magazine+channel_special+report
12. Автомобильная промышленность современного Китая. - режим доступа : http://www.memoid.ru/node/Avtomobilnaya_promyshlennost_Kitaya

УДК 331.56:339.9 (100)

ТЕНДЕНЦІ РОЗВИТКУ БЕЗРОБІТТЯ НА СВІТОВОМУ РИНКУ ПРАЦІ

Калініна С.П., д.е.н., Донецький національний університет

Сучасний етап світогосподарського розвитку характеризується активізацією процесів інтернаціоналізації економіки, що зумовлює формування загальносвітового ринку праці як невід'ємної складової світової економіки.

Формування світового ринку робочої сили відображає єдність ринку праці в сучасних умовах, оскільки всі держави, незалежно від політичного устрою, прийняли правила ринкової економіки. Національні системи робочої сили, маючи загальні закономірності розвитку і взаємодії, характеризуються значними відмінностями по регіонах і країнах в залежності від загального рівня економічного розвитку країни, структури економіки, освітнього рівня населення і т.і. [1, с.312]

Питання формування світового ринку праці знайшли висвітлення в наукових працях С.Бандура, І.Бузько, Н.Лукьянченко, Л.Михайлової, С.Пирожкова, Р.Хасбулатова та інших вчених.

Разом з тим, динамічний розвиток світової економіки вимагає постійного аналізу ситуації на ринку праці, що визначає тематику представленої статті і відповідно – її мету.

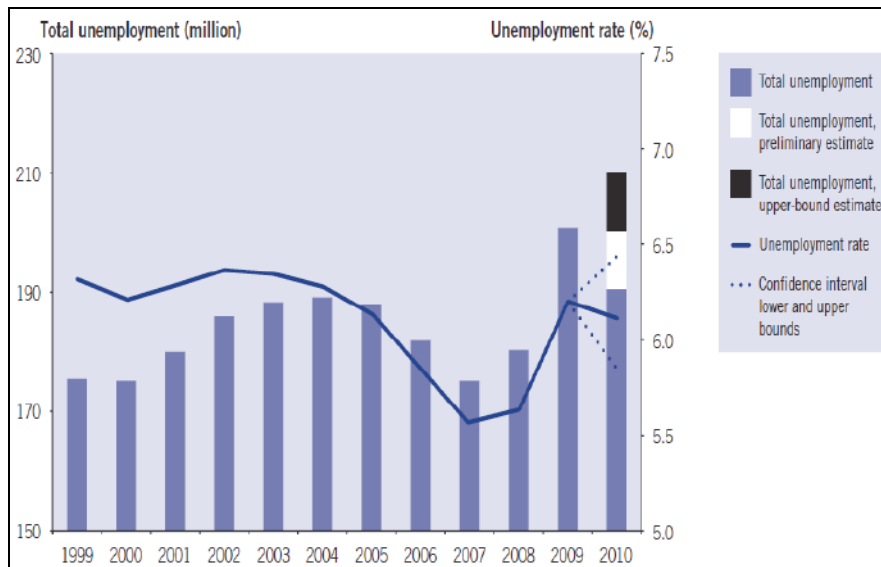

Рис. 1. Динаміка абсолютних і відносних показників безробіття в світі, 1990-2010рр.

Основним показником, що характеризує стан ринку праці, виступає рівень безробіття, значення якого почали різко зростати в 60-х роках ХХ ст., перш за все, в розвинутих країнах внаслідок дії двох взаємопов'язаних чинників: *по-перше*, підвищення життєвого рівня населення, впровадження результатів передових технологій, зростання допомоги по безробіттю, реалізації інших соціальних програм, що поступово призвело до втрати інтересу до роботи з боку деяких соціальних груп; а *по-друге*, внаслідок зростання конкуренції на ринку праці за рахунок швидкого розвитку процесу емансипації жінок, їх виходу на ринок праці. [1, с.313-314]

Пізніше динаміка безробіття більшою мірою стала визначатись коливанням абсолютних і відносних показників під впливом циклічних змін світогосподарського розвитку. Так, передкризова ситуація 2007р. характеризується найменшим значенням рівня безробіття – 5,9% (менше 27,6 млн. чол.), а вже в 2010р. рівень безробіття становив 6,2% (205 млн. осіб) (рис.1).

Слід відзначити, що високий рівень безробіття на світовому ринку праці контрастує з показниками відновлення світової економіки. Так, ряд ключових макроекономічних показників (обсяги реального світового ВВП, приватного споживання, валових інвестицій в основний капітал і світової торгівлі) у 2010р. перевищили докризовий рівень. За оцінками експертів МОП, незважаючи на очікуване продовження відновлення світової економіки (в середньому на 4,2% на рік), через високий рівень державного боргу і вразливість фінансового сектору економіки ризики для ринку праці зберігаються. Відповідно до прогнозів вказаної організації, в 2012р. глобальний рівень безробіття становитиме 6,1% (203,3 млн. чол.).

При цьому розвиток світового ринку праці є вкрай нерівномірним (табл.1). Так, в країнах ЄС і інших розвинутих країнах безробіття продовжує зростати – на частку регіону припадає 55% загального приросту глобального безробіття в період між 2007р. і 2010р., хоча в даному регіоні проживає лише 15% світової робочої сили. Одночасно в таких країнах, як Бразилія, Казахстан, Шрі-Ланка, Таїланд, Уругвай рівень безробіття вже впав нижче докризового рівня.

Таблиця 1

Кількість безробітних по регіонах світу, млн. осіб

Region	2007	2008	2009	2010*			2011*		
				CI Lower bound	Preliminary estimate	CI Upper bound	CI Lower bound	Preliminary projection	CI Upper bound
World	177.3	182.9	205.2	194.3	205.0	215.4	187.1	203.3	219.5
Developed Economies and European Union	29.1	30.9	42.7	43.1	44.8	46.1	40.6	44.5	48.3
Central and South-Eastern Europe (non-EU) and CIS	15.1	15.3	18.5	16.2	17.1	18.0	15.9	17.5	19.0
East Asia	31.7	36.4	37.6	33.7	35.4	37.1	32.2	34.3	36.3
South-East Asia and the Pacific	15.5	15.5	15.4	14.5	15.4	16.3	13.8	15.0	16.3
South Asia	29.3	28.3	29.8	27.3	29.5	31.6	26.4	28.9	31.4
Latin America and the Caribbean	18.4	17.9	21.2	20.1	21.4	22.6	19.2	21.1	22.9
Middle East	7.0	7.0	7.2	6.9	7.4	7.9	6.8	7.4	8.0
North Africa	7.1	6.9	7.2	6.9	7.4	7.9	6.6	7.5	8.4
Sub-Saharan Africa	24.1	24.8	25.6	25.5	26.7	27.9	25.5	27.2	28.9

Найбільший рівень безробіття спостерігався в країнах Центральної і Південно-Східної Європи та СНД (табл.2), становивши в 2009-2010рр.ю відповідно 10,4% та 9,6%.

Таблиця 2

Рівень безробіття по регіонах світу в 2000-2010рр., %%

Both sexes	2000	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011*		
								CI lower bound	Preliminary estimate	CI upper bound
World	6.3	6.2	5.8	5.5	5.6	6.2	6.1	5.7	6.0	6.3
Developed Economies and European Union	6.7	6.9	6.3	5.8	6.1	8.3	8.8	8.1	8.5	8.7
Central and South-Eastern Europe (non-EU) and CIS	10.8	9.2	9.1	8.4	8.4	10.2	9.5	8.1	8.6	9.3
East Asia	4.4	4.1	3.9	3.8	4.2	4.3	4.1	3.9	4.1	4.3
South-East Asia and the Pacific	5.0	6.4	6.1	5.5	5.3	5.2	4.8	4.4	4.7	5.0
South Asia	4.4	4.7	4.2	3.8	3.7	3.9	3.9	3.6	3.8	4.1
Latin America and the Caribbean	8.6	7.9	7.6	7.0	6.6	7.7	7.2	6.7	7.2	7.6
Middle East	10.5	11.2	10.9	10.3	10.4	10.1	9.9	9.5	10.2	10.8
North Africa	13.6	11.5	10.5	10.1	9.6	9.6	9.6	10.3	10.9	11.6
Sub-Saharan Africa	9.2	8.3	8.2	8.1	8.1	8.2	8.2	7.9	8.2	8.5

При цьому рівень безробіття серед жінок є значно вищим, ніж серед чоловіків, причому ця тенденція є характерною для всіх регіонів, за винятком азійських країн (табл. 3). Високим (більше 10%) є рівень жіночого безробіття в Центральній і Південно-Східній Європі, Латинській Америці, Середньому Сході, в Північній та Центральній Африці, середнім (5-10%) – в розвинутих країнах і країнах ЄС, незначним (менше 5%) – в Азії.

Чисельність безробітних серед молоді (у віці від 15 до 24 років) скоротилась з 79,6 млн. в 2009р. до 77,7 млн. в 2010р., що тим не менш, є більшим значенням за показники рівня 2007р. (73,5 млн.): глобальний рівень молодіжного безробіття становив в 2010р. 12,8, в 2007р. – 11,7% (табл.4). При цьому ще 1,7 млн. молодих осіб не вважаються безробітними, оскільки не знаходяться в стані активного пошуку роботи.

Таблиця 3

Коефіцієнт безробіття серед жінок і чоловіків по регіонах світу, %%

Males	2000	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011*		
								CI lower bound	Preliminary estimate	CI upper bound
World	6.1	5.8	5.6	5.2	5.4	6.0	5.8	5.5	5.8	6.0
Developed Economies and European Union	6.3	6.6	6.1	5.5	6.0	8.7	9.1	8.4	8.7	9.0
Central and South-Eastern Europe (non-EU) and CIS	10.6	9.4	9.2	8.6	8.6	10.6	9.8	8.2	8.8	9.4
East Asia	4.9	4.6	4.5	4.3	4.8	4.9	4.7	4.5	4.7	4.9
South-East Asia and the Pacific	5.1	6.0	5.7	5.3	5.2	5.2	4.5	4.2	4.4	4.7
South Asia	4.4	4.2	4.1	3.6	3.5	3.7	3.5	3.3	3.5	3.7
Latin America and the Caribbean	7.3	6.4	6.1	5.6	5.3	6.4	5.9	5.8	6.2	6.6
Middle East	8.8	9.3	9.0	8.4	8.6	8.2	8.1	7.8	8.3	8.8
North Africa	11.5	9.0	8.2	8.1	7.5	7.3	7.4	7.7	8.2	8.8
Sub-Saharan Africa	8.5	7.8	7.7	7.6	7.6	7.7	7.7	7.4	7.7	7.9

Females	2000	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011*		
								CI lower bound	Preliminary estimate	CI upper bound
World	6.6	6.6	6.2	5.8	5.9	6.4	6.5	6.1	6.4	6.7
Developed Economies and European Union	7.3	7.3	6.7	6.1	6.2	7.9	8.4	7.9	8.2	8.5
Central and South-Eastern Europe (non-EU) and CIS	11.0	9.0	8.8	8.0	8.1	9.7	9.2	8.0	8.5	9.1
East Asia	3.8	3.4	3.3	3.1	3.6	3.6	3.5	3.3	3.4	3.6
South-East Asia and the Pacific	4.9	7.0	6.6	5.8	5.5	5.2	5.2	4.8	5.1	5.4
South Asia	4.6	5.7	4.4	4.3	4.2	4.4	5.0	4.5	4.8	5.1
Latin America and the Caribbean	10.8	10.1	9.8	9.0	8.6	9.6	9.1	8.0	8.5	9.0
Middle East	18.9	19.3	19.3	18.6	18.9	18.7	18.5	17.4	18.7	20.0
North Africa	20.8	19.6	18.0	16.1	16.0	16.5	16.4	18.0	19.0	20.1
Sub-Saharan Africa	10.0	9.0	8.9	8.8	8.8	8.7	8.7	8.5	8.8	9.1

На глобальному рівні частка зайнятих в загальній чисельності економічно активного населення знизилась з 61,7% в 2007р. до 61,2% в 2009р. і 61,1% в 2010 р. При цьому в промисловості зайнятість в 2009р. зменшилась (хоча в 2002-2007рр. середньорічні темпи зростання в галузі становили 3,4%), а в сільському господарстві – зросла (що також відрізняється від ситуації попередніх років).

Таблиця 4

Коефіцієнт безробіття серед молоді і осіб старшої вікової групи, %%

Youth	2000	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011*		
								CI lower bound	Preliminary estimate	CI upper bound
World	12.8	12.9	12.4	11.7	11.9	12.8	12.8	12.0	12.7	13.3
Developed Economies and European Union	13.5	14.2	13.3	12.5	13.3	17.3	18.1	17.1	17.9	18.4
Central and South-Eastern Europe (non-EU) and CIS	20.0	18.7	18.6	17.6	17.0	20.5	19.5	16.7	17.7	18.9
East Asia	9.1	8.5	8.3	8.0	8.9	9.0	8.8	8.4	8.8	9.2
South-East Asia and the Pacific	13.2	17.7	17.0	14.9	14.2	13.9	13.6	12.6	13.4	14.3
South Asia	10.2	10.0	9.3	8.6	8.6	9.1	10.2	9.3	9.9	10.6
Latin America and the Caribbean	15.8	15.7	15.3	14.1	13.7	15.7	14.6	12.5	13.3	14.2
Middle East	23.8	25.4	25.5	24.9	25.7	25.2	25.4	24.5	26.2	27.9
North Africa	28.8	27.2	25.2	23.8	23.0	23.6	23.0	25.7	27.1	28.6
Sub-Saharan Africa	14.2	12.9	12.8	12.8	12.8	12.9	12.8	12.4	12.8	13.2

Adults	2000	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011*		
								CI lower bound	Preliminary estimate	CI upper bound
World	4.6	4.5	4.2	4.0	4.1	4.7	4.6	4.3	4.6	4.8
Developed Economies and European Union	5.6	5.8	5.3	4.8	5.0	7.1	7.5	6.9	7.2	7.5
Central and South-Eastern Europe (non-EU) and CIS	8.9	7.4	7.3	6.7	6.8	8.4	7.9	6.7	7.2	7.7
East Asia	3.4	3.1	3.0	2.9	3.3	3.3	3.2	3.1	3.2	3.3
South-East Asia and the Pacific	2.6	3.3	3.2	3.1	3.1	3.0	2.7	2.5	2.7	2.8
South Asia	2.6	3.0	2.6	2.4	2.3	2.4	2.3	2.2	2.3	2.4
Latin America and the Caribbean	6.3	5.6	5.4	5.1	4.8	5.7	5.4	5.3	5.7	6.0
Middle East	6.1	6.8	6.6	6.3	6.5	6.3	6.3	6.1	6.6	7.0
North Africa	8.7	6.5	6.2	6.2	6.0	6.0	6.3	6.6	7.0	7.5
Sub-Saharan Africa	7.3	6.6	6.5	6.4	6.4	6.4	6.5	6.3	6.5	6.7

Затримка із відновленням ринку праці (табл.5) проявляється не тільки в розриві між зростанням виробництва і зростання зайнятості, але і в тому, що економічний підйом слабо відображається на збільшенні реальної заробітної плати у багатьох країнах.

Таблиця 5

Безробіття в світі, млн. осіб

	2000	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011*		
								CI lower bound	Preliminary estimate	CI upper bound
Total	175.5	187.5	180.0	170.7	176.4	197.7	197.3	187.3	197.2	206.8
Male	101.8	106.2	103.1	97.6	101.4	115.3	113.2	107.8	113.5	119.0
Female	73.6	81.3	76.9	73.0	75.0	82.4	84.1	79.5	83.7	87.8
Youth	73.4	78.7	75.5	70.7	71.6	76.3	75.8	70.9	74.7	78.5
Adult	102.0	108.8	104.5	99.9	104.8	121.4	121.5	116.4	122.5	128.3

Можна також очікувати, що політика розвинутих країн, спрямована на зменшення бюджетного дефіциту без вирішення проблеми створення робочих місць, призведе до подальшого погіршення перспектив працевлаштування вже в 2012р. для безробітних та нових учасників ринку праці (молоді, що шукає перше робоче місце).

Даний висновок підтверджується тим, що наявність безробіття визначають ряд чинників, дія яких є об'єктивною, незалежно від типу економічної системи: науково-технічний прогрес обумовлює скорочення, перш за все, працівників ручної праці; структурні зміни в економіці викликають зменшення кількості зайнятих в окремих галузях виробництва; підвищення продуктивності праці також призводить до зменшення кількості зайнятих; скороченню живої праці сприяє дія закону економії часу.

РЕЗЮМЕ

У статті проаналізовано тенденції безробіття населення на світовому ринку праці. Визначено, що наявність безробіття визначають ряд чинників, дія яких є об'єктивною, незалежно від типу економічної системи.

РЕЗЮМЕ

В статье проанализированы тенденции безработицы населения на мировом рынке труда. Определено, что наличие безработицы определяют ряд факторов, действие которых является объективным, независимо от типа экономической системы.

SUMMARY

The article analyzes trends in employment population in the global labor market. Determined that the unemployment range of factors determine the validity of which is the objective, regardless of the economic system.

СПИСОК ДЖЕРЕЛ:

1. Громыко В.В. План и рынок в воспроизводстве рабочей силы: опыт развитых индустриальных стран. – М.: Изд-во РЭА, 1992. – 344с.
2. Економічні проблеми XXI століття: міжнародний та український виміри / За ред. С.І.Юрія, Є.В.Савельєва. – К.: Знання, 2007. – 595с.
3. Мировая рецессия конца 2000-х [Электронный ресурс] // Википедия: свободная энциклопедия. - URL: <http://ru.wikipedia.org/>
4. Хасбулатов Р.И. Мировая экономика: В 2-х т. Т.1. – М.: ЗАО «Издательство «Экономика», 2001. – 598с.
5. Хоткина З.А. Стереотипы и дискриминация на рынке труда [Электронный ресурс] // Экономика, социология, менеджмент: федеральный образовательный портал. – 2007. – URL: <http://www.ecsocman.edu.ru/>
6. Экономика труда / Под ред. Винокурова М.А., Гоелова Н.А. – СПб.: Питер, 2004. – 656с.
7. U.S. Bureau of Labor Statistics <http://www.bls.gov> -

УДК 657.336.71

ПРОБЛЕМИ ТА ПЕРСПЕКТИВИ ВИКОРИСТАННЯ ПРЯМОГО МЕТОДУ У ПРОЦЕСІ СКЛАДАННЯ ФІНАНСОВОЇ ЗВІТНОСТІ

Каменська О.О., старший викладач кафедри обліку, аудиту та економічного аналізу Донецького університету економіки та права
Петрова О.О., завідувач ТВПБ 10004/085 Філії Донецького обласного управління ПАТ “Державний ощадний банк”

У сучасних економічних умовах здатність підприємства здійснювати безбиткову господарську діяльність багато в чому залежить від організації системи управління його ресурсами, найбільш ліквідними з яких є грошові кошти. У свою чергу, управління активами не можливе без відповідного інформаційного забезпечення.

Актуальність проблеми також визначається значним обсягом готівкових та тінювих розрахунків у вітчизняній практиці. На сьогодні методика складання звіту про рух грошових коштів, який є одним з компонентів фінансової звітності суб'єкта господарювання, не дає змоги виявити джерела та напрями використання грошових активів у частині операційної діяльності.

Альтернативним рішенням цієї проблеми є складання звіту про рух грошових коштів за допомогою прямого методу. Він надає можливість отримати більш детальну інформацію про рух грошових коштів на підприємстві в стратегічному та оперативному аспекті управління.

Розв'язанню теоретичних і методологічних питань формування, аналізу та прогнозування фінансової звітності присвячена значна кількість досліджень вітчизняних вчених: Ф.Ф.Бутинця [3], С.Ф.Голова [4], Н.В. Гура, Е.Н. Кашенко [8], Г.Г. Кірейцева [10], В.К.Савчука, В.В. Сопка [17], В.Д. Слободяна, В.О.Шевчука [19], П.Я. Хомина, Л.В.Чижевської [18] та інших.

Крім того, проблеми звітності, процедури її складання та аналізу в умовах ринкової економіки досить повно висвітлені в працях вчених країн близького і далекого зарубіжжя: О.Аскери, В.Тарусина, Л. Ходирева [1], П.С. Безруких, В.В. Ковальова, О.В.Єфімової, Н.П.Кондракова [2], В.Соколова, А.Д. Шеремета [12], Л. Бернстайна, Велша, Ван Бреди, Ж.Рішара, Т.Карліна, Д.Колдуела, Б.Нідлза, Е.С. Хендріксена [18] та інших.

Г. Ю. Чуланова, М. С. Туровська [18] рекомендують різні форми звітності про грошові потоки, складеної прямим методом, виділяють наступні джерела надходження та спрямування витрат грошових коштів у результаті операційної діяльності:

1. Надходження грошових коштів: надходження від реалізації продукції (робіт, послуг); аванси, отримані від покупців; розрахунки з підзвітними особами; інші надходження.

2. Витрати грошових коштів: сплата за сировину та матеріали; заробітна плата робітників і службовців; відрахування до бюджету і позабюджетних фондів; інші витрати [18].

К. Карлберг пропонує групувати інформацію про рух грошових потоків наступним чином: касові надходження від клієнтів; відрахування коштів на купівлю; відрахування на витрати [7].

О. О. Терещенко розглядає такі напрями витрат грошових коштів підприємства, як: грошові витрати на придбання сировини та матеріалів; грошові витрати на виплату заробітної плати, у т. ч. нарахування на неї; інші грошові витрати, пов'язані з операційною діяльністю; сплачені відсотки за користування позиками; сплачені дивіденди [11].

Метою статті є дослідження проблем та перспектив використання прямого методу в процесі складання фінансової звітності у сучасних умовах функціонування вітчизняних підприємств.

У сучасних умовах функціонування вітчизняних підприємств існує ряд проблем пов'язаних з обліком грошових коштів, а саме:

- визнання та класифікація грошових коштів;
- правильне їх відображення у фінансовій звітності;
- організація контролю за процесом збереження та використання грошових коштів;
- оптимізація надходжень і виплат готівки та формування інформаційної бази даних для аналізу отриманих і втрачених вигод від проведених заходів;
- повнота, своєчасність та аналітичність відображення в звітності руху грошових коштів; матеріально - технічне та організаційне забезпечення ведення обліку грошових коштів.